විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය

විෂය හැඳින්වීම

බුදු දහමෙහි විෂය කරුණු ප්‍රායෝගිකත්වයට නැඹුරු කරවීම අන් කවර යුගයකටත් වඩා වර්තමානයේ අත්‍යවශ්‍ය ව පවතී. හුදු වනපොත් කරණයෙන් හා දහම් කරුණු හැදෑරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් දෛනික ජීවිතයේ මුහුණ දීමට සිදු වන විවිධ ගැටලුවල දී ඒවාට සාර්ථක ව මුහුණ දීම සඳහා දහම් කරුණු භාවිතයට නැඹුරු කරවීම අතිශය වැදගත් වේ.

පාසල් කාලසටහනෙහි වෙන් වී ඇත්තේ සතියකට කාලච්ඡේද දෙකක් වුව ද එම කාලය වඩාත් අර්ථවත් ව හා ඵලදායී ව යොදා ගැනීම දහම් ගුරු භවතාගේ වගකීමකි. සමබර පෞරුෂයකින් හෙබි පුරවැසියකු බිහිකිරීම සඳහා බුද්ධ ධර්මය විෂය නිර්දේශයෙහි දැක්වෙන නිපුණතා අත්පත් කර ගැනීම මහෝපකාරී වේ.

නව සහස්‍රකයේ පළමු විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි අත්දැකීම් ද පාදක කොට ගනිමින් වඩාත් ගුණාත්මක පරිවර්තනයක් ඇති කිරීමටත් දෛනික ජීවිතයේ දී සැබෑ බෞද්ධයකු ලෙස දරුවාට කටයුතු කිරීමටත් විචාරශීලී මනසකින් හෙබි දැහැමි පුද්ගලයකු බිහිකිරීමටත් විෂය නිර්දේශය මග පාදනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

6 ශ්‍රේණියේ සිට 11 ශ්‍රේණිය තෙක් විෂය නිර්දේශය පොදු නිපුණතා 10කින් සමන්විත වන අතර, ඒ ඒ ශ්‍රේණියට ගැළපෙන නිපුණතා මට්ටම්වලින් ද එම නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට වඩාත් උචිත විෂය සන්ධාරයකින් ද සමන්විත ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කාර්යයේ දී නිපුණතා මට්ටම් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කොට එම නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කරගත හැකි පරිදි විෂය සන්ධාරයට අදාළ කරුණු හරවත් ව පෙළගස්වා, සිසුන්ට ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. මෙම විෂය නිර්දේශයෙන් සැබවින් ම දරුවා සක්‍රීය ඉගෙනුමක් කරා ගෙන යාමටත් වඩාත් ප්‍රත්‍යක්ෂකරණයකට යොමු කිරීමෙන් දරුවන් තුළ දැහැමි බව වර්ධනය කිරීමටත් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. හැකි තරම් ප්‍රායෝගික අත්දැකීම්වලින් නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සංවිධානය කිරීම ගුරුභවතුන් ඇතුළු විෂය භාර සියලු දෙනාගේ වගකීම වේ.

ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා අරමුණු

ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟාවීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතු ය. වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබීය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහය හා ක්‍රියාවලිය තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟාකර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරා ගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

1. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පය මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික ඍජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ලාංකීය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම.
2. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම.
3. මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුම්වත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග වර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම.
4. පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
5. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම.
6. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම.
7. සීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයන් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම.
8. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමිකර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම.

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

1. **සන්නිවේදන නිපුණතා**

   සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

   සාක්ෂරතාව සාවධාන ව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

   සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම භාණ්ඩ, අවකාශය සහ කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

   රූපක භාවිතය රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති හා වර්ණ ගළපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

   තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේදී ද, සේවා පරිශ්‍රයන් තුළදී ද, පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගි කර ගැනීම.

2. **පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා**
   - නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලි හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
   - ඍජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම, වැනි අගයයන්
   - චිත්තවේගී බුද්ධිය

3. **පරිසරයට අදාළ නිපුණතා**

   මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

   සමාජ පරිසරය ජාතික උරුමය පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික චර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

   ජෛව පරිසරය සජීවී ලෝකය, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා

   භෞතික පරිසරය අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්වසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත්වීම සඳහා මෙවලම් හා තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

4. **වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා**
ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම. තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝග්‍යතා හඳුනා ගැනීම. හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම. යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා.

5. **ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා**
පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය.

6. **ක්‍රීඩාව හා විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා**
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්.

7. **ඉගෙනීමට ඉගෙනුම් පිළිබඳ නිපුණතා**
සීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබා දීම.

ඉහත ජාතික අරමුණු හා මූලික නිපුණතා ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සඳහා යෝජනා ඇතුළත් ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවේ 2003 දෙසැම්බර් වාර්තාවෙන් උපුටා ගැනිණ.

විෂයයේ අරමුණු

(1) ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ හැඳින, ශ්‍රද්ධාවෙන් කටයුතු කරන, නිවැරදි ව ප්‍රායෝගික වතාවත්වල යෙදෙන දැහැමි දරු පරපුරක් බිහිකිරීම.

(2) ජීවන ගමනේ දී මුහුණ දෙන අභියෝග ජය ගැනීමට සහ නිවැරදි ජීවන දර්ශනයක් ගොඩනගා ගැනීමට බුදුදහමෙහි මූලික ඉගැන්වීම් උපයෝගි කර ගැනීම පිණිස දරු පරපුරට මග පෙන්වීම.

(3) සුපෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම උදෙසා බෝසත් චරිතය, බුද්ධ චරිතය හා සිව්වණක් පිරිසට අයත් ශ්‍රේෂ්ඨ චරිත ආදර්ශ කොට ගැනීම සඳහා මග පෙන්වීම.

(4) ශ්‍රී ලාංකික උරුමය දායාදකොට ගත් අභිමානවත්, වගකීමෙන් සහ වගවීමෙන් යුතු දරු පරපුරක් ගොඩනගා ගැනීම.

(5) සිය ජීවන දර්ශනය ගොඩනගා ගැනීමේ දී ධම්මපද දේශනා සහ බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍යය පදනම් කරගත් ඉගැන්වීම් චරිතායනයට මග පෙන්වීම.

(6) මානසික ඒකාග්‍රතාවෙන් යුතු සුසමාහිත පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම සඳහා භාවනාව ප්‍රගුණ කිරීමට යොමු කරවීම.

(7) බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරයෙහි සුවිශේෂ අංග අධ්‍යයනය කොට, සහජීවනයෙන් කටයුතු කරන සිය අනන්‍යතාව රැකගත් දරු පරපුරක් ගොඩනගා ගැනීම.

විෂය නිර්දේශය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
1.0 තෙරුවන ගුණ හැඳින චරිතායනය කරයි.	**6.1.1 සිදුහත් බෝසත් උපතේ මූලික සිදුවීම් ඇසුරෙන් තම ජීවිතය අර්ථවත් කර ගනියි.**	• දේවාරාධනාව සිට බෝසත් උපත තෙක්	• දේවාරාධනාව පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි කරයි. • පුණ්‍යවන්තයකු ලොව උපදින විට අසිරිමත් දේ සිදුවන බව පිළිගනියි. • දේවාරාධනාවේ සිට බෝසත් උපත දක්වා වැදගත් සිදුවීම් පෙළගස්වයි. • තීරණ ගැනීමේ දී විමසිලිමත් වෙයි. • මාතෘත්වය උදෙසා ගරු බුහුමන් දක්වයි.	02
	6.1.2 සිදුහත් බෝසත් සිරිතෙන් ආදර්ශ ගෙන ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	• සිද්ධාර්ථ කුමාරෝත්පත්ති -යේ සිට ශිල්ප දැක්වීම තෙක්	• සිද්ධාර්ථ කුමාරෝත්පත්තියේ සිට ශිල්ප දැක්වීම තෙක් සිදුවීම් ගෙනහැර දක්වයි. • සිදුහත් කුමාර චරිතයෙන් ආදර්ශ දැක්වෙන ලේඛනයක් පිළියෙල කරයි. • ළමා වියේ සිට දක්ෂ ලෙස ශිල්ප ශාස්ත්‍ර හැදෑරීමෙන් ජීවිතය සාර්ථක කර ගත හැකි බව පිළිගනියි. • තම සහජ දක්ෂතා මතුකර ගනිමින් ඉගෙනුමෙහි යෙදෙයි. • අභියෝගාත්මක අවස්ථාවල දී ඒවා ජය ගැනීමට කටයුතු කරයි.	02
	6.1.3 සිදුහත් බෝසත් සිරිතේ අභියෝග හඳාරා ජීවිත අභියෝග ජය ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	• සිදුහත් බෝසත් කුමරුගේ විවාහයේ සිට බුද්ධත්වය තෙක්	• සිදුහත් බෝසත් චරිතයේ අභියෝග තිබූ බවට නිදසුන් සපයයි. • සිදුහත් බෝසතාණෝ අනාගත දැක්මෙන් යුතු ව කටයුතු කළ බව පිළිගනියි. • "අභියෝග ජය ගනිමු" මාතෘකාව යටතේ කථා පිටපතක් සකසයි. • තීරණ ගැනීමේ දී විමර්ශනශීලී ව කටයුතු කරයි. • එදිනෙදා ජීවිතයේ දී නිවැරදි හා ඍජු තීරණ ගනියි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
2.0 ජීවන රටාව හැඩ ගසා ගැනීමට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා චරිත උපයෝගී කර ගනියි.	**6.2.1 අවබෝධයෙන් යුතු ව වන්දනාමාන හා වතාවත්වල යෙදෙයි.**	• දෛනික ජීවිතයේ දී අර්ථාන්විත ව ආගමික වතාවත්හි යෙදීම	• පන්සලට ගොස් වන්දනා කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු සිරිත් විරිත් පැහැදිලි කරයි. • බුද්ධ වන්දනය අර්ථාන්විත ව ගෞරවාන්විත ව කටයුතු කළ යුතු බව පිළිගනියි. • වන්දනා කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු ආකාරය දැක්වෙන උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකස් කරයි. • දෛනික ව තෙරුවන වන්දනයේ යෙදෙයි. • ක්‍රමානුකූල ව ආගමික කටයුතුවල යෙදෙයි.	02
	6.2.2 භාවනාවේ අවශ්‍යතාව තේරුම් ගෙන නිවැරදි ඉරියව්වෙන් භාවනාවට යොමු වෙයි.	• මෛත්‍රී භාවනාව පිළිබඳ හැඳින්වීම	• මෛත්‍රී භාවනාව වඩන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. • මෛත්‍රී භාවනාවෙන් මිතුරු සිතුවිලි වැඩිවන බව පිළිගනියි. • මෛත්‍රී භාවනාවේ නිවැරදි ඉරියව් ප්‍රදර්ශනය කරයි. • ඉවසීමෙන් කටයුතු කරයි. • දෛනික කටයුතුවල දී සන්සුන් ව ක්‍රියා කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
	6.2.3 තම ජීවිතය හැඩගසා ගැනීමට ශ්‍රාවක චරිත ආදර්ශයට ගනියි.	• රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ	• රාහුල හිමිගේ චරිතය පැහැදිලි කරයි. • රාහුල හිමිගේ චරිත ලක්ෂණ හොඳ දරුවකු තුළ තිබිය යුතු බව පිළිගනියි. • "යහපත් දරුවකු වන්නට නම්" මාතෘකාව යටතේ උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකස් කරයි. • ගුරු දෙගුරුන්ට කීකරු වෙයි. • වැඩිහිටි අවවාද පිළිගෙන ඒ අනුව කටයුතු කරයි.	02
	6.2.4 ජාතක දේශනාවල සඳහන් බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරෙන් ජීවන රටාව ගොඩනගා ගනියි.	• අත්ථස්සද්වාර ජාතකය	• අත්තස්සද්වාර ජාතකයේ ඉගැන්වෙන දියුණුවේ දොරටු නම් කරයි. • නිරෝගීකම මෙන් ම ගුණ නුවණ ද දියුණුව සඳහා අවශ්‍ය බව පෙන්වා දෙයි. • "ආරෝග්‍ය මිච්ඡේ පරමං ච ලාභං" යන ගාථාව නිවැරදි ව සජ්ඣායනා කරයි. • යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු අනුගමනය කරයි. • ජාතක කථා කියවා ඒවායේ ආදර්ශ ජීවිතයට එකතු කර ගනියි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
3.0 බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	**6.3.1 බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන සීලය හැඳින සදාචාරාත්-මක ජීවිතයක් ගත කරයි.**	• සීලය පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	• බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන සීලය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • ශිෂ්‍යයකු ලෙස කුඩා කල සිට ම සීලය ප්‍රගුණ කළ යුත්තක් බව පෙන්වා දෙයි. • සිල්වත්වීමේ අගය දැක්වෙන කෙටි නාට්‍යයක් රඟ දක්වයි. • අන්‍යයන්ට ආචාරශීලී වෙයි. • කය, වචනයේ සංවර බව ප්‍රදර්ශනය කරයි.	02
	6.3.2 පංච සීලය හැඳින පවින් වැළකී යහපත් ජීවිතයක් ගත කරයි.	• පන්සිල් පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක් (පද්‍ය පන්තියකින්)	• සිල්පද පහ නිවැරදි ව අනුපිළිවෙළින් ප්‍රකාශ කිරීම. • පංචසීල ප්‍රතිපත්තියෙන් නිවැරදි දිවි පැවැත්මක් ඇති වන බව පිළිගනී. • පන්සිල් රැකීමේ ආනිසංස වගුගත කරයි. • පවින් වැළකී යහපතෙහි යෙදෙයි. • අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය කෙරෙහි සැලකිලිමත් ව කටයුතු කරයි.	02
	6.3.3 මව්පිය ගුණ හැඳින තම යුතුකම් ඉටුකරයි.	• බුදු දහමට අනුව මව්පිය ගුණ හැඳින යුතුකම් ඉටුකිරීම (සිගාලෝවාද සූත්‍රය ඇසුරෙන්)	• දෙමව්පියන් දරුවන්ට ඉටුකරන යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. • කුඩා කල තමාට පිහිට වූ දෙමව්පියන්ට අනාගතයේ දී කෘතගුණ දැක්විය යුතු බව පෙන්වා දෙයි. • දෙමව්පිය අගය දැක්වෙන කවි නිර්මාණය කරයි. • දිනපතා උදේ සවස දෙමාපියන් නමදියි. • දෙමව්පියන්ට ගෞරවාන්විත ව කටයුතු කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
4.0 සුසමාහිත සමබර පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.	**6.4.1 වගකීම හා වගවීම තේරුම් ගෙන ඊට උචිත පරිදි තම චර්යාව හැඩගසා ගනියි.**	• මඝ මානවක ජාතක කථාව	• පෞරුෂය ගොඩනගා ගැනීම තමාගේ දියුණුවට හේතුවන ආකාරය විස්තර කරයි. • තමාට ලැබෙන තනතුරු වගකීමෙන් හා වගවීමෙන් දැරිය යුතු බව පිළිගනී. • මඝ මානවක ජාතකය රඟ දක්වයි. • අභියෝග හමුවේ නොසැලී කටයුතු කරයි. • කණ්ඩායමක සාමූහිකත්වයෙන් හා වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු කරයි.	02
5.0 ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ අනන්‍යතාව සුරකිමින් සාමයෙන් හා සහජීවනයෙන් ක්‍රියා කරයි.	**6.5.1 ශ්‍රී ලාංකිකයනට ආවේනික ජාතික සංකේත හැඳින ඒවා සුරකිමින් කටයුතු කරයි.**	• ජාතික කොඩිය, ජාතික ගීය, ජාතික වෘක්ෂය, ජාතික පුෂ්පය	• ජාතික සංකේත ඇසුරින් ජාතියේ අනන්‍යතා ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • ජාතික සංකේත භාවිතයේ දී එහි අභිමානය සුරැකෙන පරිදි කටයුතු කළ යුතු බව පෙන්වා දෙයි. • ජාතික ගීය නිවැරදිව ගායනා කරයි. • ජාතික කොඩිය හා ජාතික ගීය අනුමත අවස්ථාවල පමණක් භාවිත කරයි. • ශ්‍රී ලාංකික ජාතිකාභිමානයෙන් කටයුතු කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
6.0 බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	**6.6.1 හොඳ නරක පිළිබඳ බෞද්ධ නිර්ණායක හැඳින යහපතෙහි යෙදෙයි.**	හොඳ නරක පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක් අම්බලට්ඨික රාහුලෝවාද සූත්‍රය සහ"තං ච කම්මං කතං සාධු " සහ"න තං කම්මං කතං සාධු" යන ගාථා දෙක ඇසුරින්	• හොඳ නරක සරල ව හඳුන්වයි. • අකුසලයෙන් වැළකී කුසලයෙහි යෙදීමෙන් යහපත් අයෙකු විය හැකි බව පිළිගනියි. • ඔබට අනුගමනය කළ හැකි යහපත් සිරිත් ඇතුළත් ලේඛනයක් පිළියෙල කරයි. • බෞද්ධ නිර්ණායක අනුව දෛනික ක්‍රියාවන්හි යෙදේ. • යහපතෙහි හැසිරෙමින් ගුණ ගරුක ජීවිතයක් ගත කරයි.	02
	6.6.2 අනිත්‍යතාව තේරුම් ගෙන වෙනස් වීම් හමුවේ නොසැලී කටයුතු කරයි.	ලෝකයේ සියල්ල වෙනස් වන බව (අනිත්‍යතාව) පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	• ලෝකයේ සියල්ල වෙනස් වන බව නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කරයි. • තමා ඇතුළු ලෝකයේ සිදුවන සියලු දේ එකම ආකාරයකින් නොපවතින බව පිළිගනී. • වෙනස්වීම දැක්වෙන සරල කතා පුවතක් නිර්මාණය කරයි. • තමා හමුවට පැමිණෙන ගැටලු විශ්ලේෂණය කොට විසඳුම් සොයයි. • අනිත්‍යතාව හමුවේ අභියෝග ජය ගනිමින් නොසැලී කටයුතු කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
7.0 ජීවි අජීවී පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	**6.7.1 තමා උපමා කොටගෙන සියලු ජීවීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පී ව ක්‍රියා කරයි.**	"සබ්බේ තසන්ති දණ්ඩස්ස" යන ගාථා දෙකට අනුව කෙටි විවරණයක්	• අත්තූපනායික ධර්මය යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරයි. • තම ජීවිතයට තමා මෙන් ම සියලු සත්වයන් ද සිය ජීවිතවලට ආදරය කරන බව පිළිගනියි. • "සබ්බේ තසන්ති දණ්ඩස්ස" යන ධම්මපද ගාථා දෙක නිවැරදි ව සජ්ඣායනා කරයි. • අන්‍යයන්ගේ සුබ සිද්ධියට කටයුතු කරයි. • ජීව පරිසරයට හිතානුකම්පී වෙයි.	02
	6.7.2 භෞතික පරිසරයේ වටිනාකම තේරුම් ගෙන පරිසර සංරක්ෂණයට දායක වෙයි.	පරිසරය සංරක්ෂණය, පෝෂණය හා පරිසර දූෂණයෙන් වැළකීම.	• භෞතික පරිසරය මිනිසා හා බැඳී ඇති බව පැහැදිලි කරයි. • පරිසරය රැක ගැනීම යුතුකමක් බව පිළිගනියි. • පරිසරය සුරැකීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කරයි. • පරිසර පවිත්‍රතාවට හුරු වෙයි. • ගහකොළවලට ආදරය කරමින් ඒවා ආරක්ෂා කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
8.0 ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින එම උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	**6.8.1 මහින්දාගමනය හා බැඳුණු සුවිශේෂ සිදු වීම් අගයමින් එම උරුමයන් රැක ගැනීමට කටයුතු කරයි.**	මහින්දාගමනය (මිහිඳු හිමියන් හා රජතුමා අතර සංවාදය) අනෙකුත් සුවිශේෂ සිදුවීම.	• මහින්දාගමනය හා බැඳුණු සුවිශේෂ සිදුවීම් පැහැදිලි කරයි. • මහින්දාගමනයෙන් ලද ශාසනික දායාද රැකගත යුතු බව පිළිගනී. • බෞද්ධ උරුමය යන මැයෙන් පද්‍ය නිර්මාණය කරයි. • බෞද්ධ සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කරයි. • බෞද්ධ සිරිත් විරිත්වලට අනුගත ව කටයුතු කරයි.	02
	6.8.2 දුමින්දාගමනයෙන් ලත් දායාද අගයමින් ඒවා රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	සඟමිත් තෙරණිය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වැඩමවීම. (දුමින්දාගමනය)	• සංඝමිත්තා තෙරණිය වැඩමවීමෙන් අප ලද දායාද පැහැදිලි කරයි. • දුමින්දාගමනයෙන් මෙරට විවිධ ශිල්ප කලාවන්ගේ වර්ධනය සිදු වූ බව පිළිගනී. • දුමින්දාගමනයෙන් ලත් දායාද යන මැයෙන් බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් සකස් කරයි. • සංස්කෘතික අංගයන් රැක ගැනීමට කටයුතු කරයි. • අන්‍යෝන්‍ය සුහදතාවෙන් කටයුතු කරයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
9.0 බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන චින්තනය හැඳින ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.	**6.9.1 සම්පත් පරිහරණයට අදාළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවට නගයි.**	අංගුත්තර නිකායේ කුල සූත්‍රයට අනුව හා ජීවක කථා වස්තුවේ සාකේත නුවර සිටුදේවියගේ කතා වස්තුව අනුව සම්පත් පරිහරණයේ වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම	• සම්පත් පරිහරණයට අදාළ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ගෙනහැර දක්වයි. • සම්පත් පරිහරණය සැලැස්මක් ඇතුව කළ යුතු බව පිළිගනී. • සාකේත නුවර සිටුදේවියගේ කතා වස්තුව නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කරයි. • අධික පරිභෝජනයෙන් වැළකී සරල දිවි පෙවෙතකට හුරු වේ. • සම්පත් මනාලෙස කළමනාකරණය කර ගැනීමට මව්පියන්ට සහාය වෙයි.	02
	6.9.2 සම්පත් පරිභෝජනයේ දී දැඩි ලෝභය හානිකර බව පිළිගෙන ක්‍රියා කරයි.	ස්වර්ණහංස ජාතකය	• දැඩි ලෝභය පසු තැවීමට හේතුවන ආකාරය විස්තර කරයි. • සම්පත් රැක ගැනීම අපගේ වගකීමක් බව පිළිගනියි. • "නිවැරදි ව සම්පත් පරිහරණය කරමු." යන මාතෘකාව යටතේ බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් නිර්මාණය කරයි. • උපයන සම්පත් සැලසුම් සහගත ව පරිහරණය කරයි. • කෘතගුණ සැලකීමට හුරු වෙයි.	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
10.0 නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කරයි.	**6.10.11 බෞද්ධ ප්‍රතිපදාවේ එන ශ්‍රද්ධාව හා ශ්‍රද්ධාවන්තයාගේ ලක්ෂණ හැඳින සැදැහැවත් ව කටයුතු කරයි.**	ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳ ව සරල හැඳින්වීමක් හා "දස්සන කාමෝ සීලවතං" යන ගාථාව ඇසුරින් ශ්‍රද්ධාවන්තයාගේ ලක්ෂණ පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක්	• ශ්‍රද්ධාවන්තයකු තුළ දකින්නට ලැබෙන ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • බෞද්ධයකු වීමේ මූලික පදනම ශ්‍රද්ධාවෙන් ආරම්භ වන බව පිළිගනියි. • පාසලේ ආගමික වතාවත්වල දී ශ්‍රද්ධාව ජනනය වන ආකාරය දක්වයි. • එදිනෙදා ජීවිතයේ දී, ආගමික කටයුතුවල දී ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි. • තුණුරුවන ඇසුරු කොට ගෙන ජීවිතය සාර්ථක කර ගනියි.	02